

**Изборном већу
Универзитета у
Београду
Факултета политичких
наука**

Изборно веће Универзитета у Београду - Факултета политичких наука је на седници одржаној дана 26. септембра 2024. године, сходно Закону о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18. - др. закон, 73/18, 67/19. и 6/20. - др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 – др. закон и 76/2023), Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", бр. 192. од 01.07.2016.г., 195. од 22.09.2016.г., бр. 197. од 20.03.2017.г., бр. 199. од 16.10.2017. и бр. 203. од 21.05.2018. године и бр. 223 од 2023. године), формирало Комисију за писање Извештаја о пријављеним кандидатима за избор доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада (у даљем тексту Комисија) у саставу: проф. др Мирослав Бркић, редовни професор Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, проф. др Милан Петричковић, редовни професор Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, и проф. др Слободан Цвејић редовни професор Филозофског Факултета Универзитета у Београду. Након анализираних чињеница из поднете конкурсне документације, Комисија подноси Изборном већу Универзитета у Београду Факултета политичких наука следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Овај извештај састоји се из следећих делова: 1. информације о конкурс, 2. информације о поднетим пријавама на конкурс, 3. информације о пријављеним кандидатима, 4. анализу испуњености услова за избор у звање доцента 5. мишљење о испуњености услова за избор у звање и предлог Комисије.

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О КОНКУРСУ

Универзитет у Београду - Факултет политичких наука расписао је конкурс за избор доцента, са пуним радним временом, на одређено време од 5 година, за ужу научну област **Теорија и методологија социјалног рада**. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови” број 1113-1114 на страни 37-38, дана 09.10.2024 године. Конкурсом су прописани следећи услови за пријављивање кандидата:

1. кандидати треба да имају VIII степен стручне спреме, односно докторат наука из уже научне области из које се бирају;
2. да испуњавају услове предвиђене Законом о високом образовању (“Сл. гласник РС”, 88/17 и 27/18 - др. закон и 73/18, 67/19. и 6/20. - др. закон, 11/21.-аутентично тумачење, 67/21, 67/21.-др.закон и 76/23), Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (“Гласник Универзитета у Београду” бр. 192 од 01. 07. 2016. године, бр. 195 од 22. 09. 2016. год., бр. 197 од 20. 03. 2017. год., бр. 199. од 16. 10. 2017. год. и бр. 203. од 21. 05. 2018. године). Пријава на конкурс мора бити благовремена, поднета у року од 15 дана од дана објављивања огласа у публикацији Националне службе за запошљавање ”Послови” и потпуна да би била узета у разматрање. Истакнуто је да потпуну конкурсну документацију кандидата уз пријаву на конкурс чине следећи документи:

- биографија кандидата;
- оверен препис диплома и додатака диплома/уверења о положеним испитима свих нивоа студија;
- очитана/копија личне карте кандидата;
- списак научних и стручних радова;
- објављени радови;
- својеручно потписана изјава о изворности која је доступна у електронском облику на интернет линку www.fpn.bg.ac.rs/5010
- други докази у складу са напред наведеним актима.

2. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОДНЕТИМ ПРИЈАВАМА НА КОНКУРС

Рок за подношење пријава на конкурс отпочео је објављивањем огласа у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови”, број 1113-1114 дана 09.10.2024. године, а окончан је 15 дана након објављивања (23.10.2024). Комисија је преузела пристигли материјал 28. октобра 2024. године и извршила анализу поднете документације. Констатовала је да се на конкурс пријавила једна кандидаткиња: др Виолета Марковић. Комисија је установила да је пријава поднета благовремено на Конкурс, те да садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 28/18), Статутом Универзитета у Београду, Статутом Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду” бр. 192 од 01.07.2016. године, бр. 195 од 22.09.2016, бр. 197 од 20.03.2017, бр. 199 од 16.10.2017. и бр. 203 од 21.05.2018. године).

3. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

С обзиром да се на конкурс пријавила једна кандидаткиња, која испуњава све предвиђене услове, у наставку ће бити представљени њени биографски и библиографски подаци.

Виолета Марковић рођена је [REDACTED], године у [REDACTED]. Дипломирала је на Факултету политичких наука Универзитета у Београду 2013. године на смеру за социјалну политику и социјални рад, са просечном оценом 9,12 чиме је стекла звање [REDACTED] дипломирани [REDACTED] социјални [REDACTED] радник. Мастер академске студије Социјалног рада на истом факултету окончала је 2016. године с просечном оценом 9,36 одбранивши тезу *„Резилијентност младих са депресијом и анксиозношћу*. Докторске студије социјалне политике и социјалног рада на Факултету политичких наука успешно је окончала 2024. године. Докторску дисертацију под називом *„Карактеристике деце у раду код непраћене и раздвојене деце у Србији“*, одбранила је највишом оценом 10, чиме је стекла звање доктора политичких наука.

Одлуком Наставно-научног већа Факултета политичких наука Универзитета у Београду школске 2013/2014 године је била ангажован као сарадник и демонстратор на наставним предметима ОАС – Социјални рад са појединцем и Социјални рад са децом и младима. Од 2013. године Виолета Марковић је сарадница и истраживачица Центра за истраживање у социјалној политици и социјалном раду у оквиру Факултета политичких наука. Активно учествује у раду овог факултетског центра, координирајући акције и спроводећи истраживања и пројектне активности.

У априлу 2019. године ангажована је на одељењу за социјалну политику и социјални рад Факултета политичких наука као истраживачица приправница. Од септембра 2021. године запослена је у звању асистента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада на истом факултету где је поред наведених предмета учествовала и у извођењу предмета Увод у социјални рад и социјалну политику, Заштита деце у миграцијама и Социјални рад са старима. Изборни период од три године у звању асистента продужен је одлуком Изборног већа Факултета политичких наука у септембру 2024. године.

Ауторка је већег броја радова из области социјалне политике и социјалног рада, учесница више међународних и домаћих научних конференција. Од избора у звање асистента, септембра 2021. године бирана у комисије за одбрану 8 мастер радова на Факултету политичких наука. Чланица је више тела релевантних за њену научну област. Чланица је комисије за пријем на мастер модул Социјални рад као и комисије за награду за најбољи мастер рад у области социјалне политике и социјалног рада коју додељује Центар за истраживање у социјалној политици и социјалном раду при Факултету политичких наука. Рецензент је у неколико научних часописа попут *Годишњака Факултета политичких наука* и *Environment and Social Psychology*. Одлично влада енглеским језиком (Ц1), шпанским језиком (Б1) и основама италијанског језика (А2).

3.1 Објављени радови са категоризацијом

1 рад M21a

1. Бургунд И.А., **Марковић, В.** (2024). Systematic Review of Trauma-Informed Approaches and Trauma-Informed Care for Forced Migrant Families: Concepts and Contexts, *Trauma, Violence, & Abuse*. <https://doi.org/10.1177/15248380241266161>.

2 рада M23

1. Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Полић, П. С. (2022). Social Policy And Social Work Students' Reflections On Introduced Measures And Media Coverage During Covid-19 Pandemic. *Ljetopis Socijalnog Rada*, 29(3), стр. 521-544.
2. Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Жегарац, Н. (2022). Consultation with children on the move: Lessons learned in Creating a Child-Friendly Research Process. *Journal for the humanities and social sciences*, 24(1), стр. 38-68.

3 рада M51

1. Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Полић, П. С. (2020). Рефлексије студената социјалне политике и социјалног рада у периоду ванредног стања изазваног пандемијом Ковид-19 у Србији. *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 14(24).
2. Павловић, Д., **Марковић, В.**, Полић, П. С.. (2022). Мапирање услуга јавног и цивилног сектора у заштити миграната и тражиоца азила током пандемије Ковид-19 у Републици Србији. *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 27, стр. 99-119.
3. Бургунд Исаков, А., **Марковић, В.**, Нунес, Ц. (2022). Реперкусије о студијама изградње консензуса: пример консензуса о вештинама подршке породицама, *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 21(2), стр. 111-131.

3 рада M52

1. **Марковић, В.** (2019). Алтернативно старање за децу мигранте/тражиоце азила без пратње родитеља или старатеља у Србији, *Социјална политика*, ИССН 0038-0091, Институт за политичке студије бр. 3 /2019 , стр. 47 – 64.
2. **Марковић, В.,** Марчетић Радуновић, Г., Гачевић, Т. (2023): „Ставови социјалних радника у Србији оперспективама развоја професије и унапређења положаја социјалних радника кроз струковна удружења“. *Годишњак за социологију*, 19(30), стр. 63–77.
3. **Марковић, В.,** Павловић, Д., Пенавић, С.П. (2023). Систем заштите особа у миграцијама током ванредног стања изазваног пандемијом Ковид-19 у Србији. *Годишњак Факултета политичких наука*, 17(30), стр. 147-171.

1 монографија M42

1. Жегарац , Н., Лончаревић, К., Перишић, Н., Бургунд Исаков, А., **Марковић, В.** (2022). *Заштита деце погођене миграцијама*. Београд: Факултет политичких наука УБ.

2 рада M63

1. Глишић, М., **Марковић, В.** (2019). Организација стручне праксе за студенте социјалног рада – Примери добре праксе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду и иностранству. У Д. Стјепановић Захаријевски, Л. Милошевић Радуловић, С. Марковић Крстић и Г. Ђигић (ур.) *Теорија и пракса у образовању социјалних радника*. Ниш : Филозофски факултет, стр. 83 -92.
2. **Марковић, В.,** Јанковић, Д. (2022). Партиципација корисника у развоју услуга социјалне заштите у заједници. У, *Индивидуалност и колективитет (човек и друштво) из перспективе интердисциплинарних истраживања*, ЦЕИР Зборник радова са

националне конференције, стр. 449-461.

1 рад МЗЗ

1. Жегарац, Н., **Марковић, В.**, Бургунд Исаков, А. (2023). *Насиље над децом на Балканској рути: Секуритизација изнад права детета* . ин Вранић, Б., Анђелковић, Н. (ур.), Друштвена правда у посткомунистичким друштвима, Удружење за политичке науке Србије, стр. 87-105.

Учешће у домаћим и међународним конференцијама

1. 2024. Међународна научна конференција: Challenges of Contemporary Families, Универзитет у Скопљу, Филозофски факултет. Презентован рад: Analysis of the Parenting Support Program for Roma Families in the Republic of Serbia ауторки Миљана Марић-Огњеновић и Виолета Марковић.
2. 2024. Међународна научна конференција: Националне мањине, миграције и сигурност, Факултет политичких знаности Универзитет у Загребу. Презентован рад: Утицај кризних ситуација на јавни наратив о мигрантима и избеглицама у Србији – случај пандемије Ковид-19, ауторки Виолета Марковић, Данијела Павловић и Сања Полић Пенавић.
3. 2023. Међународна научна конференција: Migration in the Western Balkans – Rethinking Crisis Narratives. Презентован рад: “We are closed in the houses so that the government can settle migrants all over the country” – Public narratives on refugees and asylum seekers during Covid 19 pandemic in Serbia, ауторки : Виолета Марковић, Данијела Павловић и Сања Полић Пенавић.
4. 2023. Национална научна конференција: Међународни аспекти социјалне политике и социјалног рада у време криза и конфликта. Презентован рад: Деца у уличној ситуацији и кризе – случај пандемије Ковид-19, ауторки: Виолета Марковић и Дијана Јанковић.
5. 2023. Национална научна конференција: 43. Сусрети социјалних радника -

- Превазилажење неједнакости: Одговори теорије и праксе социјалне политике и социјалног рада. Презентован рад: Перспективе социјалних радника у Србији о перспективама развоја професије и унапређења положаја социјалних радника кроз струковна удружења, ауторки: Виолета Марковић, Гордана Марчетић-Радуновић, Тамара Гачевић.
6. 2022. Међународна научна конференција: 16. Сабор Политиколога – Друштвена Правда у пост-комунистичким друштвима. Презентован рад: Вишеструке и пролонгиране трауме - искуства деце са насиљем на западно-балканској рути, ауторки: Невенка Жегарац, Анита Бургунд Исаков и Виолета Марковић.
 7. 2022. Међународна научна конференција: Child Migration and Integration: Trends and Challenges, Правни факултет, Љубљана, Словенија. Предзентован рад: Research with migrant children - challenges and opportunities of working with translators, ауторки : Невенка Жегарац, Анита Бургунд Исаков и Виолета Марковић.
 8. 2022. Међународна научна конференција: Националне мањине, миграције и безбедност, Факултет политичких наука, Загреб. Презентован рад: Миграције и културни идентитет, ауторки Данијеле Павловић и Виолете Марковић.
 9. 2021. Међународна научна конференција: Neuchâtel Graduate Conference of Migration and Mobility Studies у организацији Универзитета Neuchâtel, презентован рад: Protection of migrants and refugees during COVID-19 in Republic of Serbia (RS) – perspective of social protection system professionals, ауторки: Виолета Марковић, Данијела Павловић, Сања Полић Пенавић.
 10. 2021. Међународна научна конференција: Children in Migration: Perspectives from South East Europe Conference у организацији Global Campus South East Europe. Презентован рад: Response system for migrant children in Serbia, ауторки Невенка Жегарац, Анита, Бургунд Исаков, Наталија Перишић, Виолета Марковић.
 11. 2021. Међународна научна конференција: The 2021 European Conference On Social Work Education у организацији The European Association Of Schools Of Social Work And The Tallinn University, Estonia, презентован рад: Education as a response to Migration Challenges: Developing course Protection of Children Affected by Mixed Migration, ауторки: Виолета Марковић, Анита Бургунд Исаков, Невенка Жегарац.
 12. 2021. Међународна научна конференција: „Communication and Management Forum“ у организацији Edward Bernays University College, Hrvatska. Презентован рад: Social

Policy and Social Work Students' Reflections on Media Coverage of Public Media Service in Serbia During Covid 19 Pandemic, ауторки Сања Полић Пенавић, Виолета Марковић и Анита Бургунд Исаков.

13. 2020. Међународна научна конференција: "International conference on the occasion of the centennial anniversary of the faculty of philosophy in Skopje", презентован апстракт: Building a common base for Family support through European COST Action, ауторки Невенка Жегарац, Анита Бургунд Исаков, Виолета Марковић.
14. 2020. Међународни научни скуп: Joint World Conference on Social Work Education and Social Development – Promoting Human Relationships: Bridging the Future SWESD, презентован рад: Consultation with children on move - dilemmas on searching for the approach, ауторки: Анита Бургунд Исаков, Виолета Марковић.
15. 2020. Међународни скуп: CESPASWON Regional Week, 2020. презентован предлог истраживања докторске дисертације: Characteristics on child labour among unaccompanied and separated children migrants and refugees.
16. 2019. Међународна научна конференција: "Јачање капацитета основних академских студија социјалне политике и социјалног рада", Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, презентован апстракт "Организација стручне праксе за студенте социјалног рада –Примери добре праксе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду и у иностранству" ауторки Виолета Марковић и Милица Глишић.

4. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

4.1. Општи услов

Законом о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17 и 28/18), Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192 од 01.07.2016. године и одговарајућим изменама и допунама), прописано је, као општи услов да за доцента може бити изабран кандидат који поседује научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплому доктора наука стечену у иностранству,

признату у складу са Законом о високом образовању. Докторску дисертацију под називом „Карактеристике децјег рада код непраћене и раздвојене деце у Србији” кандидаткиња Виолета Марковић је одбранила 18. јула 2024. године на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука, чиме се закључује да је општи услов испуњен.

4.2. Обавезни услови

Ови услови обухватају наредне критеријуме: приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе; позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода; објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира; саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (категорије М31, М33, М61, М63). У овом делу Извештаја Комисија ће оценити испуњеност наведених обавезних услова за кандидаткињу Виолету Марковић.

4.2.1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе

Јавно приступно предавање заказује се на основу члана 64. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17), члана 20. и 21, а у вези са чланом 116. Статута Универзитета у Београду - Факултета политичких наука и Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 195. и Одлука Сената Универзитета у Београду 06-01 број: 06-2464/8-17). Јавно приступно предавање на тему „Систем заштите деце у миграцијама од радне експлоатације – од подршке до агенсности” заказано је Одлуком декана Факултета политичких наука бр. 02-2298 од 29.10.2024. која је објављена на огласним таблама и интернет страни Факултета. Виолета Марковић је одржала приступно предавање 06.11.2024. године од 10:00 до 10:45 сати на Факултету политичких наука. Приступном предавању су присуствовали чланови Комисије за оцену приступног предавања у саставу: проф. др Мирослав Бркић, редовни професор УБ-ФПН, проф. др Милан Петричковић, редовни професор УБ-ФПН и проф. др Слободан Цвејић, редовни професор УБ-Филозофски Факултет. Комисија је сачинила

Записник о одржаном приступном предавању и кандидаткињу Виолету Марковић оценила оценом **4,9 (четири зарез девет)**.

4.1.1. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода

Током пет година рада са студентима смера за Социјалну политику и социјални рад на Факултету политичких наука, најпре у својству истраживачице-приправнице, а потом и у звању асистенткиње за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, кандидаткиња Виолета Марковић стекла је знања и вештине које јој развијају способности за наставно педагошки рад. Од избора у звање истраживачице-приправнице и након тога, асистенткиње за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, кандидаткиња је била задужена за извођење часова вежби и колоквијума, одржавање консултација, као и за припрему презентација и усмеравање рада студената током испуњавања предиспитних обавеза на следећим наставним предметима: Увод у социјални рад и социјалну политику (од академске 2022/23), Социјални рад са појединцем и породицом, Социјални рад са децом и младима, Социјални рад са старима и Заштита деце у миграцијама. У раду са студентима кандидаткиња је показала посвећеност, марљивост и одговорност у обављању свих својих обавеза. Веома успешно комуницира са студентима, правовремено даје (повратне) информације и ефикасно усмерава њихов рад током полагања стручних предмета, што јој омогућава не само академско и теоријско знање, већ и искуство стечено радом у пракси.

О њеном раду сведоче и студентске евалуације које показују да су студенти високо вредновали педагошки рад асистенткиње Виолете Марковић истичући да су им вежбе из предмета на којима она предаје значајно помогле у савладавању градива предвиђеног за испит као и вештина које ће им бити потребне за будући рад. На основу резултата индивидуалних статистичких извештаја о вредновању педагошког рада на предметима на којима је ангажована од избора у звање асистента и у академским годинама у којима је била ангажована у настави и за које постоје подаци, студенти су кандидаткињу Виолету Марковић оценили следећим просечним оценама:

Социјални рад са појединцем и породицом:

Школска година	Смер	Просечна оцена
2023/24	Социјална политика и социјални рад	4.65
2022/23	Социјална политика и социјални рад	4.50

Социјални рад са децом и младима:

Школска година	Смер	Просечна оцена
2023/24	Социјална политика и социјални рад	4.42
2022/23	Социјална политика и социјални рад	4.78

Увод у социјални рад и социјалну политику:

Школска година	Смер	Просечна оцена
2023/24	Социјална политика и социјални рад	4.42
2022/23	Социјална политика и социјални рад	4.88

Социјални рад са старима:

Школска година	Смер	Просечна оцена
2023/24	Социјална политика и социјални рад	4.40

Увидом у студентске анкете може се закључити да је кандидаткиња Виолета Марковић добила позитивну оцену свог педагошког рада, те да је и овај услов задовољен.

4.1.2. Објављен један рад у категорији M20 или три рада у категорији M51 и саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (категорије M31, M33, M61, M63)

Увидом у списак објављених радова кандидаткиње, закључује се да је овај услов **испуњен**. Виолета Марковић објавила је један рад у часопису из категорије M21a, два рада у часописима категорије M23 и три рада у часописима из категорије M51. Такође, увидом у материјале, утврђено је да је кандидаткиња објавила 2 рада у категорији M63 и један рад у категорији M33. У наредном делу ће ови радови бити укратко представљени, како би се указало и на то да припадају научној области за коју се кандидаткиња бира – Теорија и методологија социјалног рада. Такође, кратким приказом одбрањене докторске дисертација кандидаткиње, представиће се њена јасна орјентација ка научном пољу за које је овај конкурс и расписан.

- Бургунд И.А., **Марковић, В. (2024).** Systematic Review of Trauma-Informed Approaches and Trauma-Informed Care for Forced Migrant Families: Concepts and Contexts, *Trauma, Violence, & Abuse*. <https://doi.org/10.1177/15248380241266161>.

Кандидаткиња се у овом раду бавила негом и приступима заснованим на трауми за присилне мигранте. Рад је резултат систематског прегледа литературе и представља систематичан приказ приступа и програма који су дизајнирани да пруже подршку особама у миграцијама, како током пута тако и у земљама дестинације. Рад садржи објашњење на трауми заснованог приступа и његове значајности за подршку избеглица и присилних миграната. Такође, рад представља систематизацију различитих приступа попут крос-културалног приступа у раду са мигрантима, траума арт терапија, системска терапија заснована на знањима о трауми итд. Рад пружа објашњење о контексту разумевања трауме које преживљавају присилни мигранти те да је важно на основу ових знања

формирати и интервенције за подршку.

- Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Полић, П. С. (2022). Social Policy And Social Work Students' Reflections On Introduced Measures And Media Coverage During Covid-19 Pandemic. *Ljetopis Socijalnog Rada*, 29(3), стр 521-544.

Рад приказује реакције студената социјалног рада на уведене мере и медијско извештавање о овим мерама током ванредног стања услед пандемије Ковид-19 у Републици Србији. Анализирано је осамдесет рефлексивних дневника у којима се прате реакције студената на уведене мере и медијско извештавање о овим мерама и повезују са електронском архивом вести јавног медијског сервиса Радио Телевизије Србије. Изложена су и анализирана мишљења студената о неколико идентификованих мера, као и њихове реакције на медијско извештавање о овим мерама. Резултати овог истраживања указују да је ванредно стање пропраћено великим бројем вести у вези са пандемијом како у Србији тако и у иностранству. Излагање студената овим вестима довело је до широког спектра осећања која су изазвала узнемирујуће реакције. Посебан акценат у рефлексивним дневницима стављен је на однос са другима и како је пандемија утицала на одржавање блиских односа са драгим људима. Истраживање је показало предности континуиране употребе рефлексивних дневника и рефлексije у образовању социјалних радника, посебно за превазилажење кризних ситуација, као што је пандемија Ковид-19.

- Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Жегарац, Н. (2022). Consultation with children on the move: Lessons learned in Creating a Child-Friendly Research Process. *Journal for the humanities and social sciences*, 24(1), стр. 38-68.

У овом раду, приказан је процес консултација са децом у миграцијама као и описана методологија употребе визуелних техника као начина да деца учествују у прикупљању информација у истраживачке сврхе. Ове технике су се показале као изузетно корисне када је у питању рад са децом која не говоре српским језиком. У чланку се издвајају два питања као посебно важна када се говори о учешћу мигрантске деце у визуелним истраживањима: простор и етика. Налази показују да постављање у (релативно) неутралном простору који је топао и пријатан, заједно са освежењем и храном, доприноси атмосфери и отвара простор деци да изразе своје ставове. Када је реч о етичким питањима у објашњавању циља и сврхе

истраживања старатељима и деци, уз тражење и писменог и усменог пристанка, флексибилност се чини кључном за ову врсту истраживања. Укључивање преводилаца који су обучени, припремљени и упознати са циљем и сврхом консултација отворило је могућности за контекстуализацију одговора и укључивање културних фактора као дела искуства мигрантске деце.

- Бургунд И. А., **Марковић, В.**, Полић, П. С. (2020). Рефлексије студената социјалне политике и социјалног рада у периоду ванредног стања изазваног пандемијом Ковид-19 у Србији. *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 14(24).

У раду „Рефлексије студената социјалне политике и социјалног рада у периоду ванредног стања изазваног пандемијом Ковид-19 у Србији“ кандидаткиња се као коаутор бавила рефлексијама студената четврте године социјалне политике и социјалног рада током ванредног стања изазваног Ковид-19 пандемијом. Рад представља резултат истраживања рађеног са студентима од почетка ванредног стања па до завршетка истог и анализира рефлексије студената на различите теме које су студенти идентификовали као важне за њих током ванредног стања.

- Павловић, Д., **Марковић, В.**, Полић, П. С. (2022). Мапирање услуга јавног и цивилног сектора у заштити миграната и тражиоца азила током пандемије Ковид-19 у Републици Србији. *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 27, стр. 99-119.

У раду ”Мапирање услуга јавног и цивилног сектора у заштити миграната и тражиоца азила током пандемије Ковид-19 у Републици Србији” обрађује промене коју је епидемија Ковид-19 донела у систему социјалне заштите особа у миграцијама у Србији. Резултати истраживања показали су, како она аргументује да у раду, да је пандемија Коовид-19 осветлила недостатак капацитета прилагођавања у систему заштите и неспремност за кризну ситуацију – почев од изазова у доследном и једнаком обезбеђивању опреме за здравствену до недостатка стручног надзора.

- Бургунд Исаков, А., **Марковић, В.**, Нунес, Ц. (2022). Реперкусије о студијама изградње консензуса: пример консензуса о вештинама подршке породицама, *Годишњак Факултета Политичких Наука*, 21(2), стр. 111-131.

Рад представља приказ различитих техника изградње консензуса међу стручњацима како би се дошло до заједничког знања које може да представља основу за извођење закључака о одређеној појави. У овом раду истраживане су технике изградње консензуса како би се каталогизовале професионалне вештине за подршку породици у оквиру пројекта COST CA18123 – *The European Family Support Network A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach*. Рад разматра различите моделе изградње консензуса, њихове предности и недостатке, као и аргументе за одабир Делфи студије. Приказана су темељна разматрања Делфи метода у контексту изградње консензуса о вештинама подршке породицама, као и кораци у конструисању приступа.

- Глишић, М., **Марковић, В.** (2019). Организација стручне праксе за студенте социјалног рада – Примери добре праксе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду и иностранству. У Д. Стјепановић Захаријевски, Л. Милошевић Радуловић, С. Марковић Крстић и Г. Ђигић (ур.) Теорија и пракса у образовању социјалних радника. Ниш : Филозофски факултет, стр. 83 -92.

Рад „Организација стручне праксе за студенте социјалног рада – Примери добре праксе на Факултету политичких наука Универзитета у Београду и у иностранству“ даје преглед организације стручне праксе за студенте социјалног рада на УБ ФПН као и у земљама у иностранству, приказује примере добре праксе у спровођењу практичне наставе за студенте социјалног рада и даје препоруке за унапређење стручне праксе.

- **Марковић, В.**, Јанковић, Д. (2022). Партиципација корисника у развоју услуга социјалне заштите у заједници. У, *Индивидуалност и колективитет (човек и друштво) из перспективе интердисциплинарних истраживања*, ЦЕИР Зборник радова са националне конференције, пп. 449-461.

Чланак ”Партиципација корисника у развоју услуга социјалне заштите у заједници” анализира могућности и изазове у укључивању корисника услуга у развоју услуга на локалном нивоу у Србији. Кроз анализу доступне литературе, у раду су приказани доминантне методе укључивања мишљења и перспектива корисника услуга у процес развијања услуга у заједници, уз главне препоруке на који начин ове методе могу бити

коришћене у Србији, где се закључује да је партиципација корисника на изузетно ниском нивоу.

- Жегарац, Н., **Марковић, В.**, Бургунд Исаков, А. (2023). *Насиље над децом на Балканској рути: Секуритизација изнад права детета* . ин Вранић, Б., Анђелковић, Н. (ур.), Друштвена правда у посткомунистичким друштвима, Удружење за политичке науке Србије, стр. 87-105.

Овај рад разматра искуства деце у миграцијама на балканској рути са становишта права детета, где је приказан део резултата истраживања који су део ширег пројекта, „Насиље над децом на балканској миграционој рути – решења кроз заговарање и истраживање”. Пројекат је развијен у сарадњи са Save the Children и Центром за интердисциплинарне студије Универзитета у Сарајеву, уз подршку Иницијативе за истраживање сексуалног насиља (СВРИ). Истраживање је спроведено на територији Босне и Херцеговине и Србије, које су транзитна зона на путу према Западној Европи. Сврха студије је ближе разумевање карактеристика насиља над децом у миграцијама у Србији и БиХ и фактора који доприносе насиљу и/или заштити деце миграната. Истраживањем је обухваћено 48 деце, од којих је 10 девојчица, узраста од 13 до 19 година. Налази упућују да су деца у миграцијама, у разноврсним ситуацијама и околностима, ускраћена бројна права, из све три велике групе: на заштиту од насиља и експлоатације, обезбеђење услова за раст и развој и партиципацију. Неретко им је ускраћено право на учешће у стварима које их се тичу, а њихово гледиште се ретко спознаје и разматра. Ово указује на неразвијене механизме за примену међународних прописа у области права детета у миграцијама и несагласне, чак супротстављене, агенде права детета и рестриктивног управљања миграцијама у политикама Европске уније.

Кратак приказ докторске дисертације

Виолета Марковић докторску дисертацију под насловом *Карактеристике деце које раде код непараћене и раздвојене деце у Србији* одбранила је 18. 7. 2024. године на Факултету политичких наука – УБ. Кратким приказом указује се да докторска дисертација припада области теорије и методологије социјалног рада:

У уводном делу кандидаткиња је прегледно представила проблем истраживања, као и одређења основних појмова које користи у раду (дечји рад, злоупотреба дечјег рада, лаки рад, достојанствен рад, најгори облици дечјег рада, непраћена и раздвојена деца, приступ заснован на правима деце, резилијентност, агенсност, деца у миграцијама и деца у покрету) како би допринела јасноћи и недвосмислености.

У поглављу **„Историја дечјег рада”** представљено је како се рад деце посматрао кроз историју и како се од рада као ”очекиваног и пожељног” дошло до дефинисања оних послова који су угрожавајући за децу. Приказана је историја дечјег рада током индустријализације у оним земљама где је рад деце експлоатисан као део њиховог одрастања – у САД, Великој Британији, Белгији и на афричком континенту.

У делу **„Развој система заштите деце од злоупотребе дечјег рада”** приказан је процес преокрета у посматрању рада деце као и зачеци доношења норми којима се одређени облици рада деце забрањују и санкционишу. У овом делу представљена су најзначајнија међународна документа којима се дефинишу различити аспекти дечјег рада и злоупотребе дечјег рада, као и општи оквир за права деце.

У поглављу **„Дечји рад – карактеристике и фактори утицаја на појаву злоупотребе дечјег рада”** приказани су општи трендови учесталости злоупотребе дечјег рада у свету, глобални напредак у борби против злоупотребе дечјег рада, као и најчешћи фактори који доприносе овој појави. Представљени су индивидуални и породични фактори ризика, сиромаштво и приступ образовању, трговина децом, оружани сукоби, као и ставови према раду деце и какав утицај имају на учесталост укључености деце у опасне радне активности. У овом поглављу је приказан и законодавни оквир и систем заштите деце од злоупотребе дечјег рада у Србији. Анализира се законодавни оквир који уређује ову област у нашој земљи као и систем социјалне и правне заштите за децу која су укључена у недозвољени рад.

У поглављу **„Теоријска објашњења миграција”** представљени су начини на које се процеси миграција објашњавају у литератури. У овом делу обухваћена су објашњења добровољних, присилних и ирегуларних миграција који у најширем смислу објашњавају процесе миграција заснованих на околностима и мотивацији за мигрирањем. Посебно је објашњен и теоријски оквир фактора гурања и привлачења односно фактора који утичу да

особе емигрирају и факторе који ”привлаче” особе ка одређеним земљама дестинације.

У делу **„Савремени трендови миграција у Европи”** приказују се општи подаци о бројевима особа у миграцијама током претходних 30 година са посебним освртом на трендове у претходних 10 година када је забележен масовни прилив миграната у Европу. У овом делу објашњени су системи заштите деце у миграцијама током пута, са нарочитим освртом на системе заштите непраћене и раздвојене деце у Србији. Описане су и анализиране улоге различитих система и институција унутар тих система као и механизми заштите који постоје за децу када путују сама.

У делу **„Интерсекција миграција и децјег рада: преглед литературе”** представљени су подаци о раду деце у миграцијама до којих се дошло у два процеса прегледа литературе: интернет претрагом релевантних извора и систематским прегледом литературе спроведеном по посебно развијеном протоколу којим су анализирани научни чланци из пет научних база података. Претражено су базе података: 1) Psychology and Behavioral Science Collection data base; 2) APA PsychInfo; 3) Thesarus data baza PsychInfo; 4) Web of Science; 5) Scopus. Претрага је произвела резултате који су подељени у посебна поглавља и то: Врста миграција – интерна и међународна; Карактеристике децјег рада у контексту миграција; Фактори ризика; Фактори заштите; Агенсност и заштита; Ментално здравље. На крају поглавља приказан је резиме прегледа литературе и резултата.

У поглављу **„Теоријски оквир истраживања”** приказане су теорије које из перспективе економије и друштвених наука објашњавају појаву децјег рада, а које су узете као основа за ово истраживање. У поглављу је описан модел понуде и потражње децјег рада уз појашњење обе стране једначине: и понуде и потражње. Надаље, ово поглавље описује приступ заснован на правима детета, која се заснива на парадигми да се права деце не могу укинути ни у каквим околностима, укључујући кризне ситуације и легалност њиховог боравка на одређеној територији. Приступ има три компоненте које су описане у овом поглављу: правну, теоријску и практичну. Објашњена су четири таласа развоја овог концепта са фокусом на два важна аспекта за ово истраживање: факторе ризика и факторе заштите. Посебно је приказана резлијентност деце која су укључена у рад уз решавање ”седам тензија”, а које је засновано на конструктивистичкој концептуализацији резилијентности. У

овом поглављу описан је и концепт агенсности као способност самосталног деловања у свету постављањем сопствених циљева. Овај концепт је важан за децу у миграцијама јер је делом заслужан за изградњу њихове резилијентности и отпорности на тренутне недаће.

У делу **„Метод истраживања”** приказани су предмет и циљ истраживања, истраживачка питања и хипотетички оквир, дизајн истраживања, методе прикупљања и анализе података, узорак, ток истраживања и утисци истраживача. Истраживање је по типу примењено (апликативно), спроведено ради стицања нових знања и информација потребних за практичну примену. По циљу, истраживање је експлоративно јер је предмет истраживања недовољно истражен, дескриптивно, јер описује стање у вези са појавом дечјег рада, и експланаторно јер за циљ има објашњење релевантних фактора ризика и заштите. Истраживање користи примерен мешовити истраживачки метод. Подаци у истраживању прикупљени су на два начина – коришћењем упитника са професионалцима из социјалне заштите и помоћу фокус група и интервјуа са професионалцима и непраћеном и раздвојеном децом и младима. Приказани су и инструменти коришћени у прикупљању података: упитник, водич за фокус групе са децом са вињетама које су садржале конкретне примере рада деце, водич за фокус групе са професионалцима, као и водичи за интервјуе са децом и професионалцима. Приказан је узорак истраживања и начин узорковања, а финални узорак фокус група и интервјуа је обухватио 44 непраћене и раздвојене деце и 37 професионалаца. Узорак професионалаца у квантитативном делу истраживања обухватио је 103 испитаника. У овом поглављу су образложени поступци за поштовање етичких начела у истраживању, рефлексивност истраживачице и допринос истраживања.

„Резултате истраживања” кандидаткиња је представила прво приказом резултата квантитативног дела истраживања које је спроведено коришћењем упитника који је дистрибуиран онлајн путем, где су испитаници били професионалци из различитих система заштите непраћене и раздвојене деце. У овом делу приказани су резултати по следећим поднасловима: Демографске карактеристике испитаника, Самопроцена знања професионалаца о дечјем раду, Фактори који доприносе знању за превенцију и интервенисање у области злоупотребе дечјег рада, Околности на радном месту који доприносе спречености да се препозна и интервенише у области злоупотребе дечјег рада, Тренинзи и обуке, Ставови о деци у миграцијама и дечјем раду и Знања о дечјем раду.

Налази фокус група и интервјуа приказани су према темама које су се искристалисале обрадом података. Приказане су следеће теме: Учесталост дечјег рада, Родитељска очекивања, Културни обрасци везани за рад деце, Карактеристике дечјег рада, Услови рада, Фактори ризика за укључивање у рад, Фактори заштите, Агенсност, Интервенције система заштите, Савети за децу од деце.

“Дискусија” је организована сходно темама које су произишле из истраживачких питања и добијених налаза. Посебно су у овом делу анализиране и тумачене следеће теме: Учесталост дечјег рада; Карактеристике рада деце, Услови рада непраћене и раздвојене деце, Родитељска очекивања од непраћене и раздвојене деце које се може сумирати у синтагми ”деца на задатку”, Културни обрасци, Резилијентност непраћене и раздвојене деце и Интервенције система. На крају овог поглавља су презентовани и интерпретирани одговори на постављен хипотетички оквир.

Након приказане дискусије, следи поглавље **„Ограничења истраживања”** које прати поглавље **„Закључци и препоруке истраживања”** у којем су приказане и формулисане препоруке за унапређење политика и пракси које се односе на заштиту непраћене и раздвојене деце од злоупотребе дечјег рада, као и препоруке за будућа истраживања. Након овог дела, кандидаткиња наводи коришћену литературу на српском и енглеском језику која обухвата: претходна истраживања сличне тематике; евиденцијске документе релевантних институција и организација; правне документе. Избор литературе, заснован на најновијим научним изворима, указује на компетентно бављење овом темом.

4.2. Изборни услови

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи илииностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учесће у програмима размене наставника и студената. 5. Учесће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.
---	--

1. Стручно-професионални допринос

- Учесница 14 међународних научних скупова и два национална научна скупа као и чланица научног одбора једне националне конференције, а организационог одбора 3 националне конференције.
- Чланица 8 комисија за одбрану завршних радова на мастер студијама, и више десетина дипломских радова.
- Сарадница у више од 10 националних и међународних научно-истраживачким пројектима

2. Допринос академској и широј заједници

- Секретар Одељења за социјалну политику и социјални рад при Факултету политичких наука УБ.
- Стална чланица комисије за пријем на мастер програм Социјални рад 2022-2024.
- Учесница бројних курсева и едукација ван студијских програма
- Део тима за промоцију уписа на Факултет политичких наука (2019-2024).

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

- Учесница на више домаћих и међународних пројеката.
- Рецензент научног часописа Годишњак Факултета политичких наука
- Председница Управног одбора Друштва социјалних радника Србије

Будући да је Правилником је предвиђено да кандидат мора испунити најмање један услов у две од три прописане категорије, Комисија може да утврди да кандидаткиња Виолета Марковић испуњава прописане изборне услове јер испуњава **три од четири** услова из Категорије 1 (Стручно-професионални допринос), три од пет услова из категорије 2 (Допринос академској и широј заједници) и два од шест услова из категорије 3 (Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству).

Издвојена учешћа на научним и стручним скуповима, пројектима и конференцијама

- 2024. Учесница PhD Летње школе: Intersecting Gender, Religion and Migration in Contemporary Society, Lisabon, Portugal. Летња школа у организацији COST Акције CA20107 CoreNet – Connecting Theory and Practical Issues of Migration and Religious Diversity.
- 2024. Учесница тренинг школе Family support and research for social impact, Faro, Portugal. Тренинг школа у оквиру пројекта IG18123 – A quality assurance protocol for family support services in Europe: An evidence-based and culturally informed model for professional practice.
- 2023. Учесница тренинг школе Family Support Skills: Creating an agenda for family workforce skills research development. CA18123 – The European Family Support Network. A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach.
- 2023. Тренинг за тренере: Спровођење раднионица са децом и младима по UPSHIFT

методологији – УНИЦЕФ.

- 2022. Обука Јачање капацитета за реаговање на сексуално насиље на факултетима у Србији – Виктимолошко друштво Србије.
- 2022. Студијска посета ради спровођења истраживања – Универзитет у Шефилду УК. – спроведен систематски преглед литературе на тему Trauma-informed approaches for forced migrant families.
- 2022. Учесница тренинга Training and Mentoring on Horizontal and Transferable Skills – Social Science Research and Methodology. Организатор ELIAMEP у оквиру MIGREC пројекта.
- 2022. Краткорочна научна размена (short-term scientific mission STSM), Универзитет Гамбелас, Фаро, Португал. Припремљен предлог истраживања за Делфи студију у оквиру WG3 COST Акције CA18123 – The Pan-European Family Support Network.
- 2021. Учесница на International Migration, Integration and Social Cohesion in Europe (IMISCOE) Network – Fellowship program PhD Network Presentation Series.
- 2021. Учесница на Jean Monnet Centre For Excellence – University of Tuscia – Summer School Legal and Political Challenges of Migrant's Integration in Europe.
- 2021. Тренинг за тренере: Организације цивилног друштва за заштиту и менаџмент миграционих токова – ИРИС Network.
- 2020. Учесница Радионице о интеграцији миграната, организовала Истраживачка група за миграције Универзитета у Шефилду (University of Sheffield's Migration Research Group) у оквиру пројекта MIGREC 2020. године.
- 2020. Учесница Методолошких семинара, организовао ELIAMEP (Hellenic Foundation for European and Foreign Policy у оквиру пројекта MIGREC.
- 2020. Обука за рад на дечијој линији - НАДЕЛ.
- 2018. Тренинг за тренере: Употреба интеркултуралног и интеррелигијског дијалога у интеграцији избеглица – Kaiciid Dialogue Center.
- 2017. Обука за медијаторе у породичним споровима - Центар за примењену психологију.
- 2014. Обука за рад на СОС телефону за жене жртве насиља – Аутономни женски центар.
- 2013. Основна обука за медијаторе - Факултет политичких наука УБ.

5. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу поднете документације и њене опсежне анализе Комисија је донела закључак да једина пријављена кандидаткиња др Виолета Марковић у целости испуњава све прописане услове, како формалне тако и суштинске. Кандидаткиња је одбраном докторске дисертације *„Карактеристике дејег рада код непраћене и раздвојене деце у Србији“* 18. јула 2024. године на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука стекла звање доктора политичких наука у ужој научној области Теорија и методологија социјалног рада за коју је конкурс и расписан. Наведеним је испунила општи услов конкурса.

Кандидаткиња је позитивно оцењена и на нивоу досадашњег педагошког рада као и на приступном предавању (оцена 4,9). Објавила је више од потребног броја радова (1 у категорији M21a, 2 у категорији M23, 3 у категорији M51, 1 у категорији M33, 2 у категорији M66, 2 неклассификована рада), чиме је **испунила обавезне услове конкурса**. Такође, у **потпуности испуњава услове** који се односе на стручнопрофесионални допринос, допринос академској и широј заједници и сарадњу са другим високошколским установама: учествовала је у 8 комисија за одбрану мастер радова на Факултету политичких наука, у раду различитих стручних и научних тела, те домаћим и међународним конференцијама и пројектима.

Комисија истиче да је др Виолета Марковић више од 10 година члан колектива на Факултету политичких наука, од звања сарадника и демонстратора до актуелног асистентског звања. Завршила је основне, мастер и докторске студије на Факултету политичких наука са високим просечним оценама. У досадашњем раду на Факултету политичких наука осим научних и педагошких квалитета, кандидаткиња је испољила колегијалност, одговорност и спремност да се заложи за интересе институције у којој ради.

Имајући у виду све наведено, Комисија закључује да је кандидаткиња др Виолета Марковић испунила све услове прописане Законом о високом образовању и актима Универзитета у Београду за избор у звање доцента, те једногласно предлаже Изборном већу Факултета политичких наука у Београду да донесе одлуку да се др

Виолета Марковић изабере у звање доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада и одлуку проследи Универзитету у Београду на даље одлучивање.

У Београду, 06.11.2024.

КОМИСИЈА

проф. др Мирослав Бркић
редовни професор Факултет политичких наука Универзитет у Београду

проф. др Милан Петричковић
редовни професор Факултет политичких наука Универзитет у Београду

проф. др Слободан Цвејић,
редовни професор Филозофског Факултета Универзитета у Београду